

NSBSP 2020

Příloha 5

Legislativní změny s dopady na
bezpečnost silničního provozu v
uplynulé dekádě

Ministerstvo dopravy

Obsah

1. Úvod	2
2. Zranitelní účastníci silničního provozu	2
2.1 Chodci	2
2.2 Cyklisté	2
2.3 Motocyklisté	2
3. Ostatní	2
3.1 Databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví	2
3.2 Jízda vozidel s právem přednostní jízdy, „Ulička pro život“	3
3.3 Palubní systém napojený na centrum tísňového volání „eCall“	3
3.4 Odstranění námrazy	3
3.5 Vytýčení barev světel	3
3.6 Povinné zimní pneumatiky	3
3.7 Povinná výbava vozidel světlý pro denní svícení	3
3.8 Zadržení osvědčení o registraci vozidla	3
3.9 Lékárničky	4
3.10 Stáčení stavu tachometrů	4
3.11 Změna značení rychlostních silnic na dálnice, změna rychlostních limitů	4
3.12 Bezpečný odstup	4
3.13 Povinné systémy ve vozidlech ESP/ESC	4
3.14 Kontrola tachografu autorizovaným metrologickým střediskem	4
3.15 Zabránění v jízdě při nedodržení požadavků na dobu řízení vozidla, bezpečnostní přestávky nebo dobu odpočinku	4
3.16 Zákaz vyrábění, nabízení, propagace, prodeje nebo provádění montáže zařízení určeného k neoprávněné změně údajů vedených tachografem.	4
3.17 Nové povinnosti tuzemského dopravce provozujícího silniční dopravu velkými vozidly	5

1. Úvod

Následující podkapitoly shrnují příklady důležitých legislativních změn v průběhu uplynulé dekády. V některých případech lze jejich dopady na bezpečnost silničního provozu kvantifikovat, jako např. v oblasti chodců, kde legislativa zavedla **povinnost retroreflexních materiálů**. Tato povinnost však vymezuje pouze úzkou skupinu případů (resp. následků dopravních nehod při střetech s chodci) kdy je nutné tyto materiály používat. Vzhledem k tomu, že většina chodců je usmrcená v intravilánu (pozn. 68 % v roce 2018), je nutné apelovat na používání retroreflexních materiálů bez ohledu na lokalitu, ve které se chodec pohybuje. Podle odhadů Evropské komise by zavedení **eCall**, který je zmíněn níže, mohlo zachránit až 2 500 životů ročně, ušetřen by mohl být majetek až za 26 mld. Euro ročně.

2. Zranitelní účastníci silničního provozu

2.1 Chodci

Retroreflexní materiály

Pohybuje-li se **chodec mimo obec za snížené viditelnosti** po krajnici nebo po okraji vozovky **v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením, je povinen mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu** umístěné tak, aby byly viditelné pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

2.2 Cyklisté

Zákaz ohrožení cyklisty na přejezdu pro cyklisty

Řidič nesmí ohrozit cyklistu přejíždějícího pozemní komunikaci na přejezdu pro cyklisty.

Zákaz ohrožení cyklisty jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu

Řidič jiného vozidla nesmí ohrozit cyklistu ve vyhrazeném jízdním pruhu.

2.3 Motocyklisté

Technické kontroly motocyklů

Od 1. října 2018 byl **prodloužen interval technické kontroly pro vozy kategorie L na 6 let po zápisu v registru silničních vozidel a poté pravidelně po 4 letech ode dne provedení předchozí pravidelné technické prohlídky**. U silničních vozidel kategorie L se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo s nejvyšší konstrukční rychlostí nepřevyšující 50 km.h⁻¹ opatřeno šlapadly, bylo zákonodárcem ustanoveno, že tyto až na výjimky pravidelné technické prohlídky nepodléhají.

3. Ostatní

3.1 Databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví

Databáze soudních rozhodnutí týkajících se náhrady nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění) a nemajetkových nároků pozůstalých při usmrcení osoby blízké je k dispozici

na stránkách www.datanu.cz. Obsahuje rozhodnutí spadající do období účinnosti zákona č. 40/1964 Sb. (starého občanského zákoníku) a průběžně jsou doplňována rozhodnutí podle nového občanského zákoníku. **Webová databáze má sloužit široké i odborné veřejnosti jako komplexní zdroj informací v problematice náhrady nemajetkové újmy na zdraví**, má přispět ke sjednocování rozhodovací praxe. Dále pak slouží jako důležitý zdroj dat pro výpočet ztrát z dopravní nehodovosti a pro výpočet výše ztížení společenského uplatnění podle Metodiky Nejvyššího soudu.

3.2 Jízda vozidel s právem přednostní jízdy, „Ulička pro život“

Zákonodárce stanovil **pravidla pro vytváření prostoru pro průjezd vozidel s právem přednosti jízdy v situaci, kdy není dálnice nebo silnice volně průjezdná.**

3.3 Palubní systém napojený na centrum tísňového volání „eCall“

Od 1. dubna 2018 musejí mít všechna nově homologovaná vozidla kategorie M1 a N1 v Evropské unii povinně implementován systém pro přivolání pomoci v nouzi, tzv. **eCall**. V případě dopravní nehody dojde ke spojení s centrem linky 112. Spojení se uskuteční buď automaticky po aktivaci senzorů, nebo manuálně po stisku nouzového tlačítka ve vozidle. Manuální aktivaci lze užít také v případech, kdy vozidlo vybavené palubní jednotkou dojezdí k místu havárie jiných vozidel nebo se posádka vozu ocitne v jiném ohrožení. Garantem Integrovaného záchranného systému, pod který spadá linka 112, je Hasičský záchranný sbor ČR.

3.4 Odstranění námrazy

Povinnost řidiče odstranit námrazu sněh a jiné nečistoty bránící řidiči ve výhledu; **řidiči se zakazuje řídit vozidlo, na němž jsou nečistoty, námraza nebo sněh, které zabraňují výhledu z místa řidiče vpřed, vzad a do stran, dále pak led.**

3.5 Vytýčení barev světel

Vozidla s právem přednostní jízdy budou užívat zvláštní výstražná světla modré nebo modré a červené barvy (okruh vozidel oprávněných užívat výstražná světla modré nebo modré a červené barvy).

3.6 Povinné zimní pneumatiky

Je uložena povinnost užití **zimních** pneumatik při jízdě, pro vozy kategorie M a N2, v období od 1. listopadu do 31. března a to při splnění zákonem taxativně stanovených podmínek.

3.7 Povinná výbava vozidel světlý pro denní svícení

Ode dne 7. února 2011 **musí být všechny nové typy osobních automobilů a malých dodávkových automobilů vyrobených v EU povinně vybaveny světlý pro denní svícení** a od srpna roku 2012 tato povinnost platí i pro nákladní automobily a autobusy.

3.8 Zadržení osvědčení o registraci vozidla

V případech, kdy je policistou zjištěna na vozidle účastníka dopravního provozu nebezpečná závada má policista oprávnění zadržet osvědčení o registraci vozidla vykazujícího takovou závadu.

3.9 Lékárničky

Došlo k **zúžení obsahu autolékárničky na 7 základních položek**. Současně byla zrušena povinnost měnit autolékárničku, v souvislosti s expirační dobou součástí obsahu autolékárničky.

3.10 Stáčení stavu tachometru

Při kontrole vozidla v STK je monitorován stav počítadla ujeté vzdálenosti (pozn.: správně odometru). Zákonodárce poprvé zakotvil do právního předpisu **zákaz změny záznamu o celkové ujeté vzdálenosti na počítadle ujeté vzdálenosti; za stáčení kilometrů hrozí až půl milionová pokuta**.

3.11 Změna značení rychlostních silnic na dálnice, změna rychlostních limitů

Od 1. ledna 2016 došlo zákonem č. 268/2015 Sb. k **přeznačení téměř všech rychlostních silnic na dálnice, síť dálnic se tak významně rozšířila**. Dopravní značka „Silnice pro motorová vozidla“ bude používána pro silnice I. třídy. Na těchto vybraných silnicích bude zvýšená maximální rychlost z původních 90 km/h na 110 km/h. Byla zavedena nová dopravní značka na označení dálnice.

3.12 Bezpečný odstup

Od 1. ledna 2016 byla zavedena nová dopravní značka (spolu s vodorovným dopravním značením) zobrazující bezpečný odstup vozidel. Důvodem bylo nedodržování bezpečného odstupu mezi vozidly jedoucími za sebou.

3.13 Povinné systémy ve vozidlech ESP/ESC

Od listopadu 2011 byla dle nařízení Evropské komise (Vyhláška o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích č. 341/2014 Sb.) zavedena **povinnost elektronického stabilizačního systému (ESP)** pro všechny nově homologované modely osobních vozidel a lehkých užitkových vozidel od konce roku 2011 a pro všechna nově vyráběná vozidla od roku 2014.

3.14 Kontrola tachografu autorizovaným metrologickým střediskem

Zákonem ze dne 23. července 2020, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony stanovil orgánu Policie České republiky nebo osobě pověřené výkonem státního odborného dozoru oprávnění, za účelem kontroly tachografu **přikázat řidiči jízdu do autorizovaného metrologického střediska k podrobení vozidla této kontrole**.

3.15 Zabránění v jízdě při nedodržení požadavků na dobu řízení vozidla, bezpečnostní přestávky nebo dobu odpočinku

Zákonem ze dne 23. července 2020, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony stanovil orgánu Policie České republiky nebo osobě pověřené výkonem státního odborného dozoru oprávnění **k zabránění v jízdě při nedodržení požadavků na dobu řízení vozidla, bezpečnostní přestávky nebo dobu odpočinku**.

3.16 Zákaz vyrábění, nabízení, propagace, prodeje nebo provádění montáže zařízení určeného k neoprávněné změně údajů vedených tachografem.

S platností ode dne 26.2.2020 proběhla změna zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích **nikdo nesmí vyrábět, nabízet, propagovat, prodávat nebo provádět montáž zařízení**,

které je určené k neoprávněné změně údajů vedených tachografem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího tachografy v silniční dopravě.

3.17 Nové povinnosti tuzemského dopravce provozujícího silniční dopravu velkými vozidly

Zákon č. 337/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony stanoví s platností od 11.8.2020 stanoví Tuzemskému dopravci provozujícímu silniční dopravu velkými vozidly **povinnosti v oblasti doby řízení vozidla, bezpečnostní přestávky a doby odpočinku a určuje mu povinnost zajistit dodržování pravidel** tímto předpisem upravených, které byly zákonodárcem zakotveny za účelem větší bezpečnosti na silnicích.